

Załącznik nr 1
Do Uchwały R. M. Sopotu Nr XXV/453/2005
z dnia 15 kwietnia 2005 r.

**PLAN STRATEGICZNY
WSPIERANIA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
W SOPOCIE
NA LATA 2005 - 2014**

Wprowadzenie

Strategia wspierania osób niepełnosprawnych w Sopocie opracowana została w 2001r. przez Zespół, który powołał Prezydent Miasta Sopotu na okres najbliższych 12 lat. W skład Zespołu wchodziły osoby zawodowo i społecznie związane ze środowiskiem osób niepełnosprawnych.

Cele strategii powstawały w nawiązaniu do wysokopriorytetowych celów „Planu Strategicznego Miasta Sopotu” (1996). Sama strategia jest systemem 10 celów obejmujących główne obszary życia, ważne dla osób niepełnosprawnych i starszych wiekiem, takie jak: leczenie, rehabilitacja, mieszkania, praca, edukacja, uczestnictwo w życiu społecznym i kulturalnym, rozwijanie aktywności własnej (w tym artystycznej i sportowej).

W ramach opracowywanej *Strategii Integracji i Polityki Społecznej Sopotu* zwrócono uwagę na potrzebę aktualizacji „Planu strategicznego wspierania osób niepełnosprawnych w Sopocie na lata 2001 - 2012 ” stanowiącego jej uzupełnienie. Proponuje się, aby ten plan wydłużyć do roku 2014.

Ponadto wiele celów szczegółowych zostało już zrealizowanych, natomiast część wymaga zmiany terminu, jak również proponuje się wpisanie nowych zadań. Zostały one zgłoszone przez same osoby niepełnosprawne i starsze wiekiem, jak również osoby związane z tym środowiskiem. Do celów, które zrealizowano w latach 2001-2005 (niektóre z nich wymagają stałej, bieżącej aktualizacji) zalicza się:

Cel 1:

- Powołanie koordynatora - Pełnomocnika do spraw Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Sopotu, w oparciu o rekomendacje organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Powołanie zespołu wdrożeniowo - monitorującego ds. realizacji strategii wspierania osób niepełnosprawnych w Sopocie, którego zadania, z mocy ustawy o *rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (w wyniku kolejnej nowelizacji) przejęła Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych w Sopocie.
- Powołanie Sopockiej Rady Organizacji Pozarządowych reprezentującej również organizacje działające na rzecz osób niepełnosprawnych i starszych.

- *Zbudowanie kompleksowego systemu informacyjnego dla osób niepełnosprawnych w Sopocie*
Cel został częściowo zrealizowany, Pełnomocnik udziela informacji osobom niepełnosprawnym o możliwościach i podmiotach, które mogą pomóc rozwiązać ich problemy.

Cel 2 :

- Uruchomienie banku informacji o możliwościach zatrudniania i doskonalenia zawodowego.

Cel 4 :

- *Realizacja programu likwidacji barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej w Sopotie.*

W ramach realizacji punktu dotyczącego likwidacji barier architektonicznych w Sopotie, zrealizowano w ostatnich trzech latach dwie bardzo kosztowne inwestycje. Wybudowano dwa tunele – pod jezdnią oraz na dworcu kolejki elektrycznej Sopot Kamienny Potok pod torami kolejowymi – łączące Sopot Górny z Sopotem Dolnym, usuwając tym samym w tych ważnych punktach miasta bariery architektoniczne.

- *Podjęcie współpracy władz Miasta Sopotu z dyrekcją PKP w celu stworzenia wspólnego programu likwidacji barier.*

Trwają rozmowy PKP na temat likwidacji barier architektonicznych, między innymi zainstalowania windy.

Cel 5 :

- Wprowadzenie w szkołach i przedszkolach systemu stałych, obligatoryjnych szkoleń wszystkich nauczycieli w zakresie:
  - wiedzy o rodzajach niepełnosprawności i związanych z nimi problemach dzieci i młodzieży,
  - udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.
- Utworzenie Centrum Edukacji Specjalnej (na bazie Zespołu Szkół Specjalnych w Sopotie).
- Zapisanie w budżecie miasta stałej pozycji wydatków przeznaczonych na finansowanie potrzeb dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

- Organizacja systemu informacji i pomocy prawno-psychologiczno-pedagogicznej dla rodziców dzieci i młodzieży o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
- Opracowanie i stałe uaktualnianie oferty dotyczącej przygotowania zawodowego młodzieży niepełnosprawnej i systemu wspomagania absolwentów w poszukiwaniu pracy (we współpracy z doradcą zawodowym z Centrum Kształcenia Ustawicznego).
- Zapewnienie dowozu dzieci do placówek edukacyjnych.

Cel 6 :

- Utworzenie banku informacji o lekarzach specjalistach i przychodniach specjalistycznych.

Cel 7 :

- Opracowanie zasad wykorzystywania bazy uzdrowiskowej Sopotu przez niepełnosprawnych mieszkańców miasta.
- Uruchomienie w Sopocie stacjonarnego hospicjum.
- Zdiagnozowanie aktualnego stanu bazy rehabilitacyjnej w Sopocie.

Cel 8 :

- Wspieranie i propagowanie działalności Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Sopocie
- Przygotowanie osób prowadzących zajęcia w Młodzieżowym Domu Kultury do pracy z dziećmi i młodzieżą niepełnosprawną.

Cel 10 :

- Budowanie systemu promocji idei wolontariatu wśród organizacji samorządowych i pozarządowych, w środkach masowego przekazu oraz w środowiskach biznesu.
- Opracowanie koncepcji działania Centrum Wolontariatu w Sopocie.

- Przygotowanie kadry pomagającej w organizowaniu i funkcjonowaniu grup samopomocy (współpraca władz samorządowych z organizacjami pozarządowymi).

Przyjmuje się, że 11% mieszkańców Sopotu to osoby niepełnosprawne /potwierdzają to badania GUS/, natomiast około 6 000 osób przekroczyło 70 rok życia.

Mając na uwadze powyższe, konieczne jest:

- podejmowanie działań zmierzających do ograniczania skutków niepełnosprawności,
- budowanie poczucia bezpieczeństwa u osób niepełnosprawnych i starszych,
- stworzenie możliwości aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej.

Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych zakładając, że wymienione w załączniku nr.1 zadania wymagają stałej realizacji i aktualizacji, proponuje przyjąć poszerzony o nowe zadania i terminy – zaktualizowany *Plan strategiczny wspierania osób niepełnosprawnych na lata 2005 – 2014*, który będzie stanowił uzupełnienie **STRATEGII INTEGRACJI I POLITYKI SPOŁECZNEJ SOPOTU**.

Wartości, którymi kierował się zespół tworzący strategię

Podstawę myślenia o pomocy osobom niepełnosprawnym stanowi dla zespołu opracowującego strategię zbiór wartości, wśród których najważniejsze to:

- współudział w tworzeniu i akceptacja strategii przez osoby niepełnosprawne,
- przekonanie o prawie każdego człowieka do godnego, bezpiecznego życia, dającego szansę rozwoju własnego potencjału,
- prawo każdego człowieka do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym,
- uwzględnienie lokalnej specyfiki miasta - uzdrowisko oraz duża liczba mieszkańców w starszym wieku.

Misja:

**Naszym celem jest, aby osoby
niepełnosprawne, były
pełnoprawnymi obywatelami
naszego miasta, Sopotu.**

Strategia wynikająca z wizji:

**Zbudowanie efektywnego systemu
wspierania osób
niepełnosprawnych w Sopocie
stwarzającego
warunki umożliwiające dobrą jakość
życia.**

Lista celów głównych strategii

Numer celu	Określenie celu	Termin realizacji
Cel 1	Stworzenie organizacyjnych oraz instytucjonalnych podstaw do efektywnego zarządzania pomocą dla osób niepełnosprawnych i starszych w Sopotcie.	2006 r.
Cel 2	Stworzenie systemu działań aktywizujących zawodowo osoby niepełnosprawne.	2010 r.
Cel 3	Stworzenie systemu pomocy w rozwiązywaniu problemów mieszkaniowych osób niepełnosprawnych.	2014 r.
Cel 4	Dostępność wszystkich miejsc użyteczności publicznej w Sopotcie dla osób niepełnosprawnych.	2014 r.
Cel 5	Stworzenie systemu wspomagania procesu edukacyjnego dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w Sopotcie.	2008 r.
Cel 6	Zapewnienie osobom niepełnosprawnym i starszym ułatwionego dostępu do profilaktyki i rehabilitacji.	2006 r.
Cel 7	Stworzenie w Sopotcie systemu rehabilitacji leczniczej i społecznej dla osób niepełnosprawnych i starszych.	2014 r.
Cel 8	Stworzenie osobom niepełnosprawnym i starszym możliwości uczestniczenia w życiu kulturalnym miasta oraz aktywnego spędzania wolnego czasu.	2014 r.
Cel 9	Stworzenie możliwości uprawiania sportu przez osoby niepełnosprawne.	2010 r.
Cel 10	Powołanie Centrum Wolontariatu	2014 r.

Cel główny nr 1

Stworzenie organizacyjnych oraz instytucjonalnych podstaw do efektywnego zarządzania pomocą osobom niepełnosprawnym i starszym w Sopocie.

Cele szczegółowe:	termin:
Cel 1.1 Stworzenie systemu diagnozowania i prognozowania potrzeb osób niepełnosprawnych w Sopocie.	2006 r.
Cel 1.2 Zbudowanie kompleksowego systemu informacyjnego dla osób niepełnosprawnych w Sopocie.	2005 r.

Cel główny nr 2

Stworzenie systemu działań aktywizujących zawodowo osoby niepełnosprawne.

Cele szczegółowe:	termin:
Cel 2.1 Stworzenie warunków do powołania Warsztatów Terapii Zajęciowej dla niepełnosprawnych, w tym absolwentów szkół różnego typu.	2010 r.
Cel 2.2. Uruchomienie w Sopocie filii Powiatowego Urzędu Pracy w zakresie obsługi osób niepełnosprawnych.	2006 r.

Cel główny nr 3

Stworzenie systemu pomocy w rozwiązywaniu problemów mieszkaniowych osób niepełnosprawnych.

Cele szczegółowe:	termin:
Cel 3.1 Stworzenie punktu pomocy w zamianie mieszkań.	2005r.
Cel 3.2 Uruchamianie mieszkań chronionych.	2010 r.
Cel 3.3 Powstanie domu pomocy społecznej oraz wdrażanie programów wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych.	2008 r.
Cel 3.4 Przygotowanie przez władze miasta puli mieszkań rotacyjnych, parterowych, przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych.	2014 r.
Cel 3.5 Określenie zasad udostępniania mieszkań z zasobów komunalnych dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi.	2006 r.

Cel główny nr 4

Dostępność wszystkich miejsc użyteczności publicznej w Sopocie dla osób niepełnosprawnych.

Cele szczegółowe:	termin:
Cel 4.1 Opracowanie programu likwidacji barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej w Sopocie (inwentaryzacja potrzeb i ustalenie priorytetów).	2005 r.

Cel 4.2 Realizacja programu likwidacji barier architektonicznych w miejscach użyteczności publicznej (np. Państwowa Galeria Sztuki, Dom Kultury, Opera Leśna).	2014 r.
Cel 4.3 Likwidacja barier architektonicznych na peronach SKM, i dworcu PKP.	2010 r.
Cel 4.4 Wydanie informatora i planu Sopotu z zaznaczeniem obiektów użyteczności publicznej dostępnych dla osób niepełnosprawnych.	2005 r.
Cel 4.5 Umieszczenie w obiektach użyteczności publicznej oznakowania graficznego z informacjami dla osób niepełnosprawnych.	2006 r.

Cel główny nr 5

Stworzenie systemu wspomagania procesu edukacyjnego dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w Sopocie.

Cele szczegółowe:	termin:
Cel 5.1 Likwidacja barier architektonicznych w szkołach i przedszkolach.	2008 r.
Cel 5.2 Edukacja seksualna osób niepełnosprawnych intelektualnie: <ul style="list-style-type: none"> • zorganizowanie konferencji dla rodziców z udziałem profesjonalistów 	2006 r.

Cel główny nr 6**Zapewnienie osobom niepełnosprawnym i starszym ułatwionego dostępu do profilaktyki i rehabilitacji.**

Cele szczegółowe:	Termin:
Cel 6.1 Powołanie Ośrodka Wczesnej Interwencji.	2006 r.
Cel 6.2 Propagowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych w programach usprawniania narządu ruchu.	2006 r.
Cel 6.3 Stworzenie systemu doskonalenia zawodowego personelu medycznego w zakresie kompetencji psychologicznych w pracy z osobami niepełnosprawnymi.	2008 r.

Cel główny nr 7**Stworzenie w Sopocie systemu rehabilitacji leczniczej i społecznej dla osób niepełnosprawnych i starszych.**

Cele szczegółowe:	termin:
Cel 7.1 Dzienny ośrodek dla osób starszych z poszerzoną bazą rehabilitacyjną.	2010 r.
Cel 7.2 Doskonalenie środowiskowego systemu rehabilitacji leczniczej i społecznej.	2014 r.
Cel 7.3 Doskonalenie systemu opieki domowej o wysokim standardzie usług opiekuńczych dla osób niepełnosprawnych i starszych.	2010 r.
Cel 7.4 Tworzenie programów podnoszących sprawność fizyczną i psychiczną.	2010 r.
Cel 7.5 Zapewnienie bezpieczeństwa w domu osobom samotnym, niepełnosprawnym m.in. poprzez zbudowanie systemu przywoławczego.	2010 r.
Cel. 7.6	

Utworzenie Centrum Pobytowo – Rehabilitacyjnego dla dzieci i młodzieży	2010 r.
--	---------

Cel główny nr 8

Stworzenie osobom niepełnosprawnym i starszym możliwości uczestniczenia w życiu kulturalnym Miasta Sopotu oraz aktywnego spędzania wolnego czasu.

Cele szczegółowe:	termin:
Cel 8.1 Pomoc w przystosowaniu wejść w placówkach kulturalnych oraz zapewnienie w nich stałych i dogodnych miejsc dla osób niepełnosprawnych (np. teatr, kino, kawiarnie).	2014 r.
Cel 8.2 Pozyskanie odpowiedniej bazy lokalowej dla działalności centrum aktywności kulturalnej ludzi starszych.	2010 r.

Cel główny nr 9

Stworzenie możliwości uprawiania sportu przez osoby niepełnosprawne.

Cele szczegółowe:	termin:
Cel 9.1 Powołanie przy Radzie Miasta Zespołu Programowego do spraw Sportu i Rekreacji Osób Niepełnosprawnych.	2005 r.
Cel 9.2 Usunięcie barier architektonicznych w obiektach sportowych.	2010 r.

Cel główny nr 10
Powołanie Centrum Wolontariatu.

Cele szczegółowe:	termin:
Cel 10.1 Propagowanie idei wolontariatu - utworzenie Centrum Wolontariatu w Sopocie	2008 r.
Cel 10.2 Inicjowanie i wspieranie powstawania grup samopomocowych	2014 r.

Terminy realizacji celów szczegółowych strategii

Cel nr	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Cel 1.1										
Cel 1.2										
Cel 2.1										
Cel 2.2										
Cel 3.1										
Cel 3.2										
Cel 3.3										
Cel 3.4										
Cel 3.5										
Cel 4.1										
Cel 4.2										
Cel 4.3										
Cel 4.4										
Cel 4.5										
Cel 5.1										
Cel 5.2										
Cel 6.1										
Cel 6.2										
Cel 6.3										
Cel 7.1										
Cel 7.2										

Cel 7.3										
Cel 7.4										
Cel 7.5										
Cel 7.6										
Cel 8.1										
Cel 8.2										
Cel 9.1										
Cel 9.2										
Cel 10.1										
Cel 10.2										

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA STRATEGII

źródła finansowania: ----- cele strategii:	finanse z budżetu rządu	finanse samorządowe miasta	środki pomocowe Unii Europejskiej	fundacje	udział własny osób i organizacji	PFRON	sponsorzy	samorząd wojewódzki
	1	2	3	4	5	6	7	8
Cel 1 Stworzenie organizacyjnych oraz instytucjonalnych podstaw do efektywnego zarządzania pomocą osobom niepełnosprawnym i starszym w Sopocie.	A	A	A	A	A	A	A	
Cel.2 Stworzenie systemu działań aktywizujących zawodowo osoby niepełnosprawne.	A	A	A			A	A	
Cel 3 Stworzenie systemu pomocy przy rozwiązywaniu problemów mieszkańców osób	A	A			A	A		

niepełnosprawnych.								
	1	2	3	4	5	6	7	8
Cel 4 Dostępność wszystkich miejsc użyteczności publicznej w Sopocie dla osób niepełnosprawnych.		Å	Å			Å	Å	
Cel 5 Stworzenie systemu wspomaganie procesu edukacyjnego dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w Sopocie.	Å	Å	Å	Å		Å	Å	
Cel 6 Zapewnienie osobom niepełnosprawnym i starszym ułatwionego dostępu do profilaktyki i rehabilitacji.	Å	Å				Å		Å
Cel 7 Stworzenie w Sopocie systemu rehabilitacji leczniczej i społecznej dla osób niepełnosprawnych i starszych.	Å	Å	Å			Å		Å
Cel 8 Stworzenie osobom niepełnosprawnym i starszym możliwości uczestniczenia w życiu kulturalnym Sopotu oraz	Å	Å	Å	Å			Å	Å

aktywnego spędzania wolnego czasu.								
	1	2	3	4	5	6	7	8
Cel 9 Stworzenie możliwości uprawiania sportu przez osoby niepełnosprawne.	Å	Å		Å	Å	Å		
Cel 10 Powołanie Centrum Wolontariatu i organizacja grup samopomocy.	Å	Å		Å			Å	

Organizacje i instytucje zaangażowane w realizację celów

Organizacje i instytucje	cel 1	cel 2	cel 3	cel 4	cel 5	cel 6	cel 7	cel 8	cel 9	cel 10
Klub sportowy Plexiform										
Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym										
Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów										
Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym										
Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego										
Polski Związek Niewidomych										
Hospicjum im. Siostry Faustyny										
Gdańskie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera										
Fundacja „Alergia”										
Związek Inwalidów Wojennych										

	cel 1	cel 2	cel 3	cel 4	cel 5	cel 6	cel 7	cel 8	cel 9	cel 10
Nadwiślańskie Stowarzyszenie Osób Chorych na Epilepsję i ich Przyjaciół „Piast”										
Polski Związek Głuchych										
Zakłady Pracy Chronionej										
Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych										
Klub Kobiet po mastektomii "Amazonki"										
Gdańskie Stowarzyszenie Inwalidów Narządów Ruchu										
Zespoły charytatywne działające przy parafiach										
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej										
Polski Czerwony Krzyż										
Polski Komitet Pomocy Społecznej										
Urząd Miasta Sopotu										
Fundacja Dobroczynności - Atlas										
CARITAS										

System monitorowania procesu realizacji strategii

Monitoring działań prowadzony będzie przez Powiatową Społeczną Radę ds. Osób Niepełnosprawnych powołaną Zarządzeniem Prezydenta Miasta Sopotu Nr 82/2003 z dnia 11.06.2003r. na podst. art. 44b oraz art. 44c ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. *o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*.

W skład Rady wchodzi 5 osób reprezentujących powiat oraz organizacje pozarządowe działające na rzecz i w imieniu środowiska osób niepełnosprawnych. Do zadań ustawowych tejże Rady należy ocena realizacji programów oraz strategii.

Rada swoje zadanie będzie realizowała poprzez:

- konsultowanie przekazywanych Radzie projektów uchwał i programów do zaopiniowania:
  - udzielanie rekomendacji programom ocenionym pozytywnie i zgodnym z założeniami strategii,
  - opiniowanie projektów uchwał Rady Miasta pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych,
- udział członków Rady w posiedzeniach komisji Rady Miasta,
- monitorowanie procesu wdrażania zadań strategii poprzez m.in. prowadzenie badań oceniających efektywność działań uzyskiwaną w realizacji rekomendowanych programów,
- stałe przekazywanie społeczności Miasta Sopotu informacji o postępach w realizacji strategii,
- składanie przez Zespół sprawozdań Prezydentowi Miasta Sopotu o postępach w realizacji strategii,
- wnioskowanie ewentualnych zmian w realizacji strategii,
- inicjowanie zmian ustawodawczych dotyczących spraw osób niepełnosprawnych.

Podstawowe akty prawne umożliwiające realizację celów strategicznych

1. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka,
2. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej,
3. Światowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych, 1983,
4. Konwencja Praw Dziecka, 1989,
5. Standardowe Zasady Wyrównywania Szans Osób Niepełnosprawnych - 1993,
6. Karta Praw Osób Niepełnosprawnych - Uchwała Sejmu RP z 1 sierpnia 1997,
7. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
8. Ustawa z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty,
9. Zarządzenie nr 29 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 4 października 1993 w sprawie zasad organizowania opieki nad uczniami niepełnosprawnymi, kształcenia tych uczniów w ogólnodostępnych i integracyjnych publicznych szkołach i placówkach oraz zasad organizacji kształcenia specjalnego,
10. Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej,
11. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym i województwa,
12. Uchwała Rady Miasta Sopotu nr XX/232/96 z dnia 24 kwietnia 1996 r. w sprawie przyjęcia Planu Strategicznego Miasta Sopotu.
13. Uchwała Rady Miasta Sopotu nr XXV/415/2001 z dnia 26 października 2001r. w sprawie przyjęcia Planu strategicznego wspierania osób niepełnosprawnych w Sopocie na lata 2001–2012